

Markedskopling i Europa – status og utfordringer

Bente Hagem

Konserndirektør Statnett

Norges Energidager 13. oktober 2011

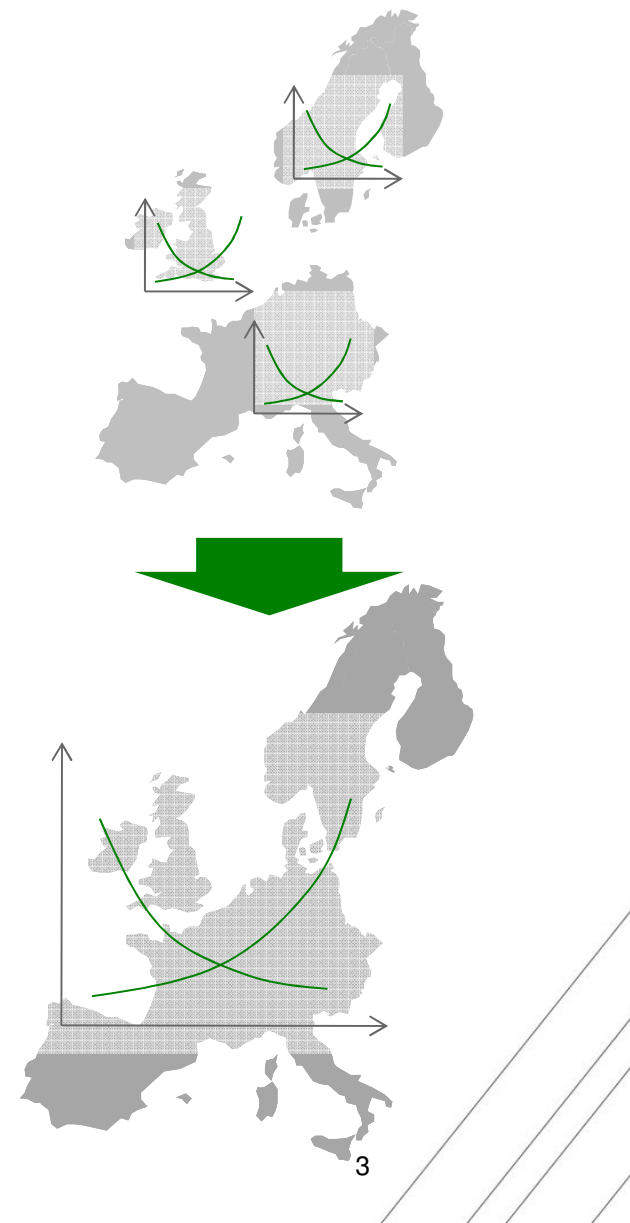
EU HAR BETYDELIGE AMBISJONER -

3. ELMARKEDSPAKKE ER ET KRAFTIG VERKTØY

- 11 mars 2011 ble 3. elmarkedsapakke innført i EU
- Målet er å etablere et integrert marked for å sikre ambisiøse klimamål, forsyningssikkerhet og verdiskapning
- ACER, den europeiske regulatororganisasjonen, er etablert
- ENTSO-E, den europeiske TSO-organisasjonen, er etablert
- Det er særlig tre viktige oppgaver som ACER og Kommisjonen følger tett
 - Etablering av bindende regelverk (Europeiske Network Codes)
 - TYNDP - 10 års nettutviklingsplan
 - Markedskobling i hele Europa i løpet av 2014
- ENTSO- E og børsene i North West Europe (NWE) har etablert et pilotprosjekt for å skape en markedskobling i regionen fra 2012
- Statnett leder arbeidet

EUROPA INNFRØER NORDISK MODELL

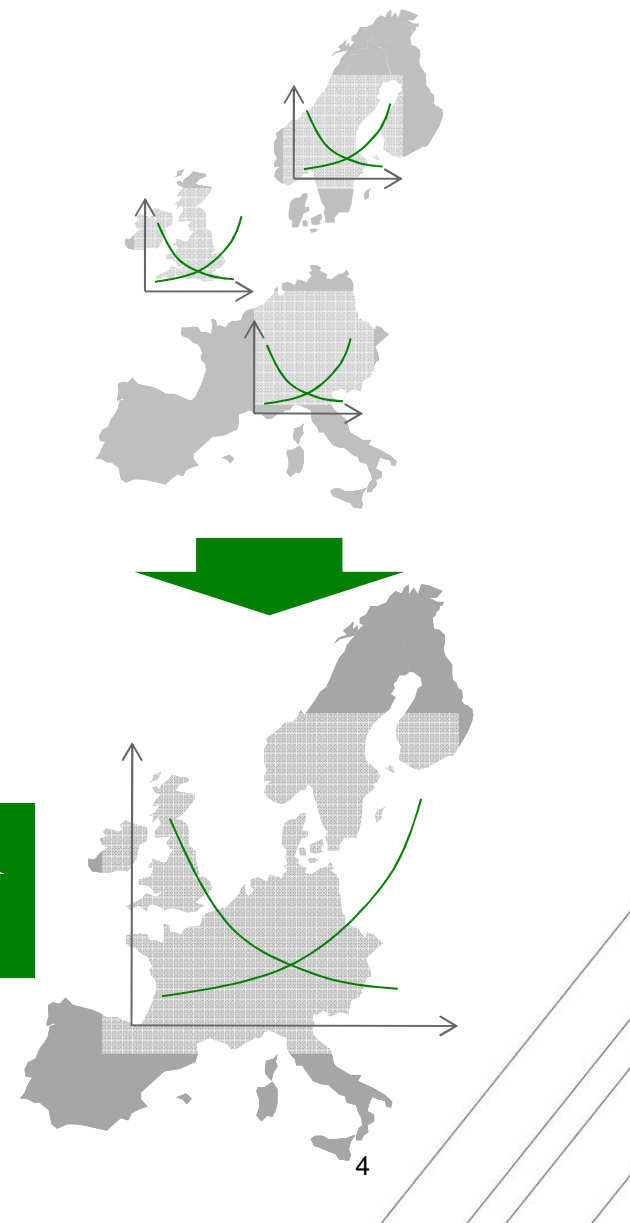
- I 2000 ble det nordiske markedet etablert med markedskobling/implisitt auksjon på Nord Pool
 - Det betyr at alle bud fra aktørene og alle kapasiteter mellom prisområdene legges inn i en beregning
 - Priser og flyt mellom prisområder blir beregnet for neste dag
- I hovedsak har resten av Europa hatt eksplisitte auksjoner
 - Det betyr at aktørene først må delta i en auksjon på overføringsforbindelser og noen timer etterpå delta i spotauksjonen

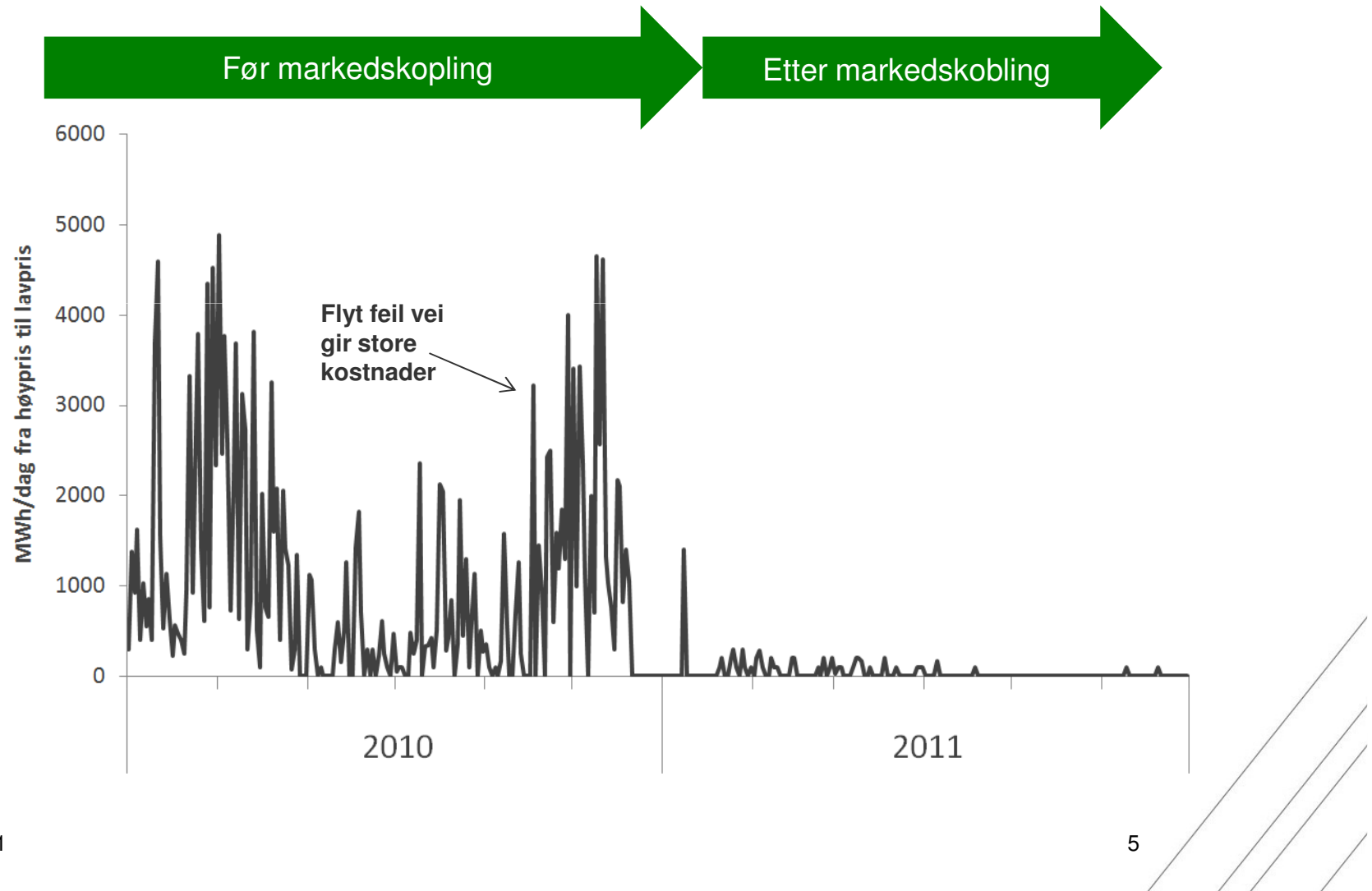
HVA ER FORDELENE MED MARKEDSKOBLING?

- Riktige prissignaler og effektiv handel
 - Økt konkurranse og bedre likviditet
- Sikrer riktig flyt, også i perioder med volatile priser
- Bedre ressursutnyttelse av produksjon
- Bedre utnyttelse av nett og kabler
- Lavere transaksjonskostnader for aktørene

Vi skaper et grenseløst marked og en virtuell europeisk børs

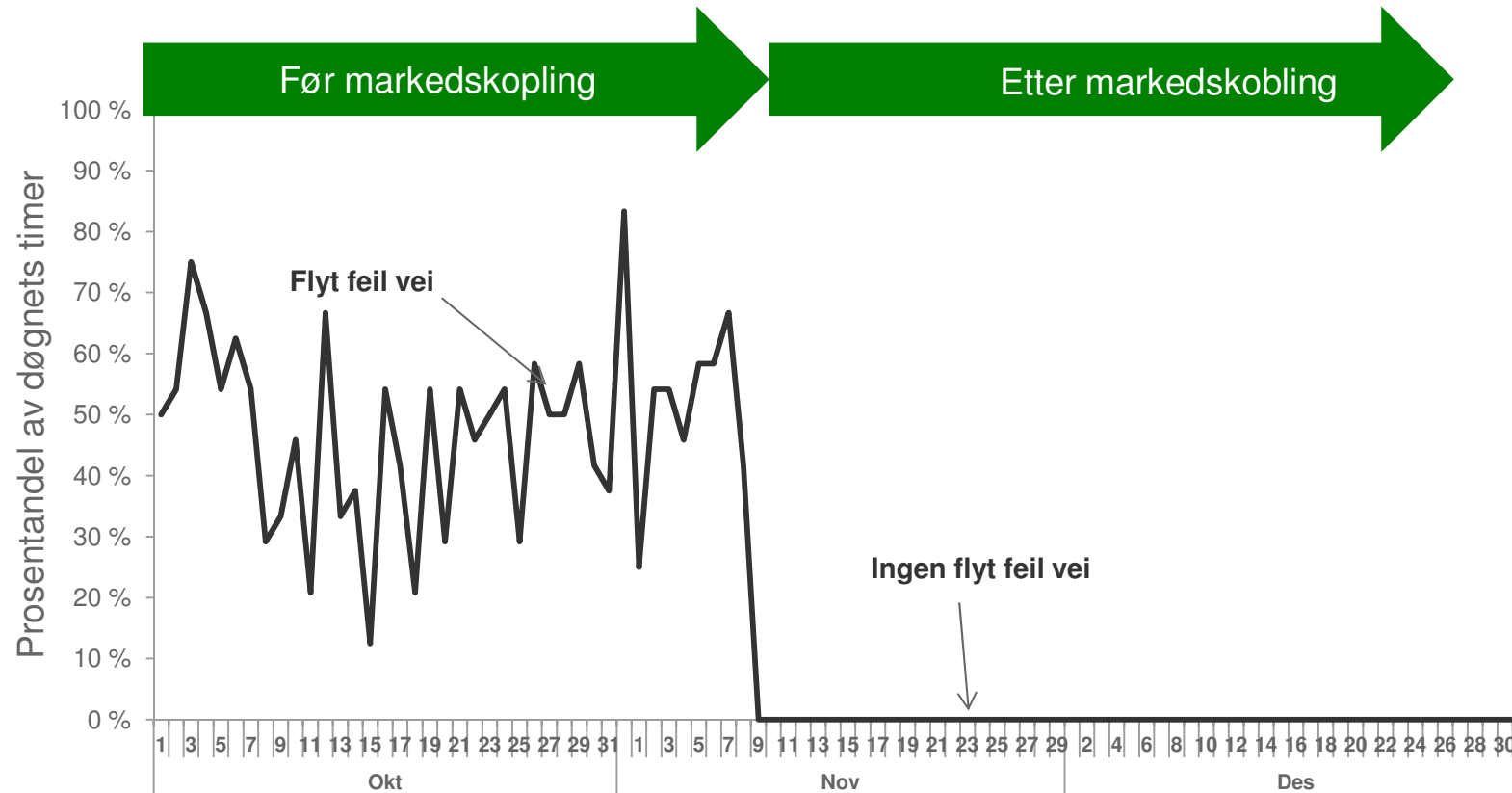

MARKEDSKOBLING KAN GI 20 % MER KAPASITET EKSEMPEL NORNED

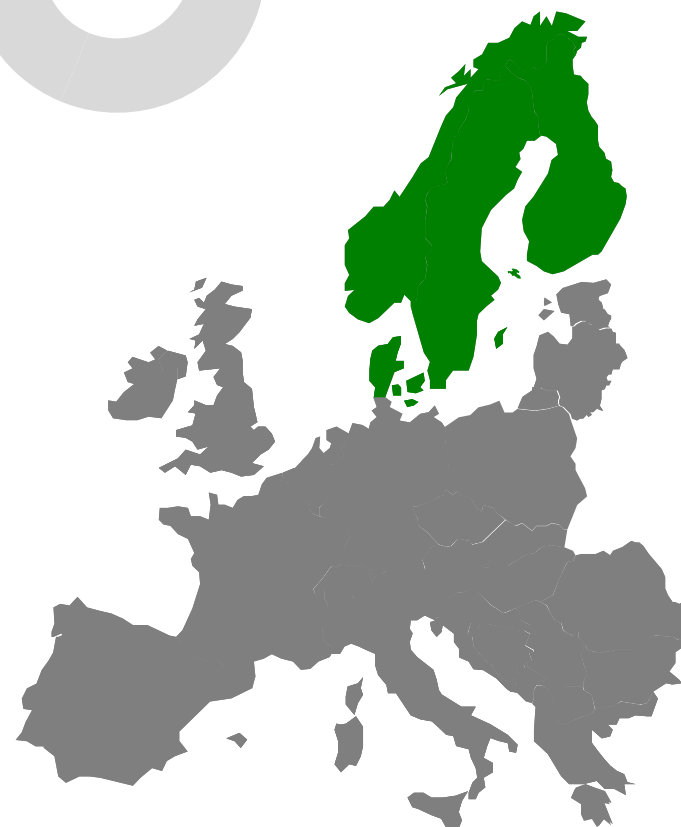
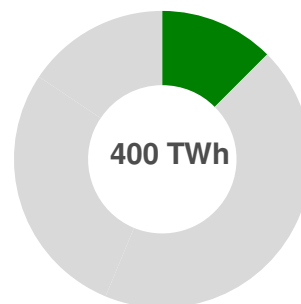
MARKEDSKOBLING KAN GI 20 % MER KAPASITET

EKSEMPEL TYSKLAND-NEDERLAND

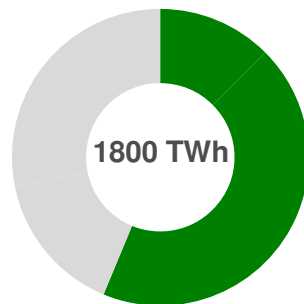
UTVIKLING MOT EN EUROPEISK MARKEDSKOBLING **Statnett**

Norden – 2000

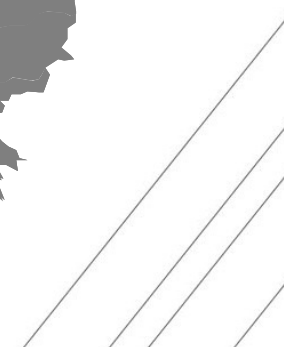
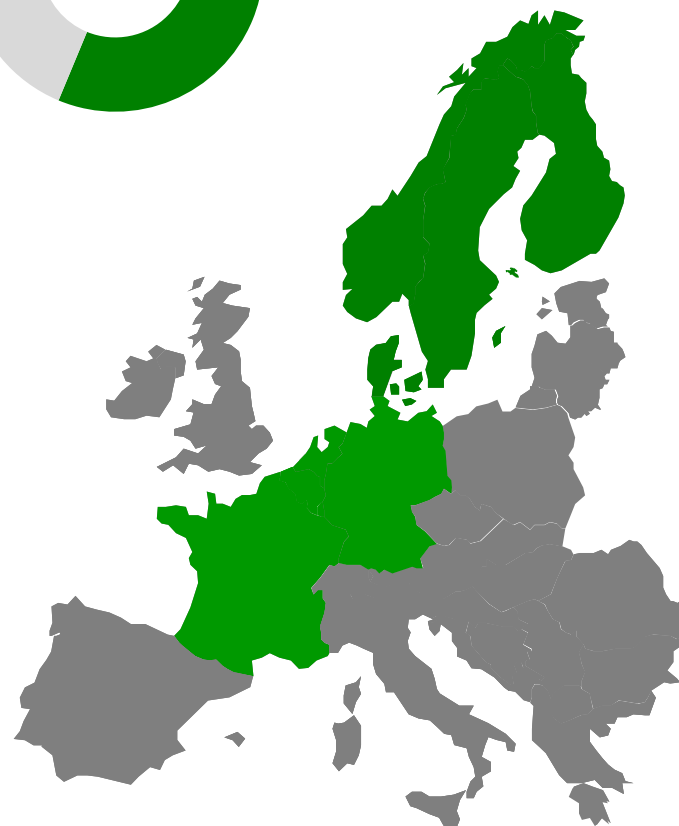

UTVIKLING MOT EN EUROPEISK MARKEDSKOBLING **Statnett**

Norden – 2000

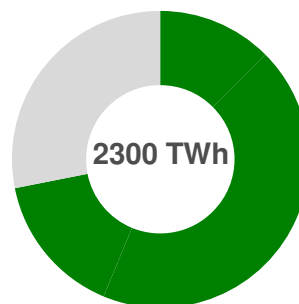

Volume Coupling – 2011

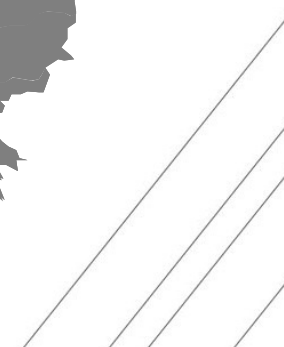
UTVIKLING MOT EN EUROPEISK MARKEDSKOBLING **Statnett**

Norden – 2000

Volume Coupling – 2011

North West Europe (NWE) – 2012

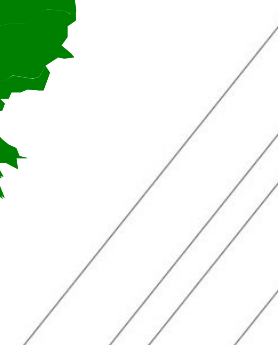
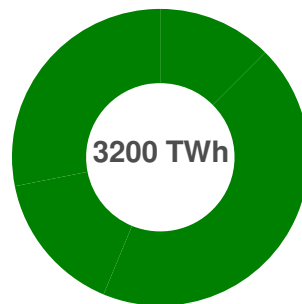
UTVIKLING MOT EN EUROPEISK MARKEDSKOBLING **Statnett**

Norden – 2000

Volume Coupling – 2011

North West Europe (NWE) – 2012

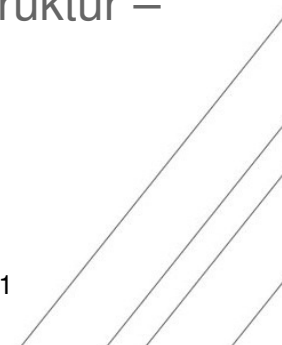
Europeisk løsning – 2014

VI SKAL UTVIKLE MODELLEN FOR RESTEN AV EUROPA INNEN 2012

- Fellesprosjekt mellom 13 TSO'er og 3 børser
- Norden, Benelux, Tyskland, Frankrike og UK
- Verdens største multinasjonale kraftmarked - 2300 TWh
- Børssystemet for koplingen er nærmest ferdig, men implementering gjenstår
- Svært kompleks beslutningsstruktur – stort fokus fra myndigheter

VI SKAPER EN VIRTUELL BØRS FOR NWE REGIONEN

- Spotbørsene er en sentral drivkraft i utviklingen
- Børsene må sanere egne it-systemer og bli enig om et felles beregningssystem
- Nord Pool Spot og EPEX (tysk/fransk børs) inngår et strategisk samarbeid - viktig for å få gjennomført markedskoblingen

INNEN 2014 SKAL DET EUROPEISKE MARKEDET VÆRE PÅ Plass

- Markedskobling gir langt bedre utnyttelse av infrastrukturen mellom Norden og Kontinentet
 - Vi får ”nye kabler” fra eksisterende anlegg
- I 10 årsplanen for Europa er det planlagt 520 prioriterte nettförsterkninger - som er svært vanskelig å realisere.
 - Markedskobling gir ”nye” overføringsforbindelser på kontinentet fra eksisterende anlegg.

Første etappe er markedskopling i Nordvest Europa
- *neste år*